

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 16 września 2024 roku

UNP: 3001-24-117733

Znak sprawy: **3001-IWW1.0921.18.2024**

Dorota Baranowska
Naczelnik
Urzędu Skarbowego w Koninie
ul. Zakładowa 7a
62-510 Konin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3011 Urząd Skarbowy w Koninie ul. Zakładowa 7a, 62-510 Konin	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pani Dorota Baranowska	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 21/2024 z 26 marca 2024 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2024.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
-	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Justyna Tracz – główny ekspert skarbowy.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	8 kwietnia 2024 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	14 czerwca 2024 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość podejmowania działań zmierzających do przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie.

Okres objęty kontrolą	2023 r. (sprawy, które w 2023 r. zakończyły się lub pozostawały w toku i dotyczyły również lat wcześniejszych). Badaniem mogły zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Pobór i egzekucja.	
Cel kontroli	
Weryfikacja działań podjętych przez Dział Spraw Wierzycielskich zmierzających do orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

1. Prawidłowość podejmowania działań zmierzających do przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie

W Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu został opracowany Katalog dobrych praktyk, dotyczący prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawniania się zobowiązań podatkowych. W ramach czynności mających umożliwić wyegzekwowanie zaległości podatkowych wskazane są również te, które prowadzą do orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich. Zgodnie z zaleceniami, komórka wierzycielska zobowiązana jest do bieżącej weryfikacji stanu zaległości podatników, celem wszczęcia postępowania w zakresie odpowiedzialności osób trzecich w terminie umożliwiającym:

- wydanie decyzji przed upływem terminu, o którym mowa w art. 118 § 1 O.p.,
- ponowne wydanie decyzji o odpowiedzialności osób trzecich po ewentualnym uchyleniu decyzji na etapie drugiej instancji,
- skuteczne podjęcie działań egzekucyjnych, w przypadku braku dobrowolnej zapłaty zobowiązania przez osobę trzecią.

Komórka wierzycielska zobowiązana jest do dokonywania do końca lipca każdego roku analizy zaległości podatkowych osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej przedawniających się na koniec roku następnego, co do których umorzono postępowanie egzekucyjne w trybie art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub w inny sposób stwierdzono bezskuteczność egzekucji, celem wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich, z uwzględnieniem wskazanych wyżej terminów.

Oprócz tego komórki wierzycielskie zobowiązane są do bieżącego i niezwłocznego wprowadzania do Poltax2BPlus wszelkich informacji wynikających z dokumentów źródłowych będących w posiadaniu komórki wierzycielskiej skutkujących przerwaniem lub zawieszeniem biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych, co jednak nie będzie przedmiotem niniejszej kontroli, ponieważ nie są to działania prowadzące wyłącznie do orzeczenia odpowiedzialności osoby trzeciej, ale dotyczące szeroko rozumianej problematyki przedawnień i sprawności wprowadzania danych do Poltax2BPlus w urzędach skarbowych.

Zgodnie z opinią Drugiego Działu Spraw Wierzycielskich, z uwagi na fakt, iż jedną z przesłanek, której udowodnienie spoczywa na organach podatkowych jest bezskuteczność egzekucji, moment uznania za bezskuteczną egzekucję prowadzoną z majątku spółki powinien być wykazany ze szczególnością

starannością, z uwzględnieniem wytycznych wynikających z Uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 grudnia 2008 r. sygn. akt II FPS 6/08.

W ww. opinii zwrócono również uwagę na zapis art. 6 § 1c i § 1d u.p.e.a.

Zgodnie z treścią art. 6 § 1c u.p.e.a., wierzyciel może odstąpić od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli nie upłynęło 12 miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2, wydanego w sprawie prowadzonej na wniosek tego wierzyciela, na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego inne należności pieniężne zobowiązanego, chyba że zostanie ujawniony majątek lub źródło dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne.

Art. 6 § 1d u.p.e.a. wskazuje zaś, że w przypadku, o którym mowa w § 1c, wierzyciel przed wszczęciem postępowania w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej wzywa zobowiązanego do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz o prawdziwości i zupełności tego oświadczenia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku gdy w wyniku wezwania nie zostanie złożone oświadczenie lub w złożonym oświadczeniu nie zostanie wykazany majątek lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne, za dzień odstąpienia przyjmuje się dzień doręczenia tego wezwania. Przepisy art. 61 stosuje się odpowiednio.

Zatem badanie przebiegu procedury orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich powinno dotyczyć czynności urzędu pod kątem przygotowań do wydania orzeczenia uwzględniających:

- przedawnienie terminu do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej (art. 118 § 1 O.p.),
  - termin przedawnienia zobowiązania (uwzględnienie możliwości ew. dochodzenia w drodze egzekucji zobowiązania po wydaniu decyzji orzekającej odpowiedzialność osoby trzeciej),
  - wyniki nadzoru nad przebiegiem egzekucji w przypadku bezskuteczności czynności egzekucyjnych podejmowanych do podatnika,
  - dobór spraw umorzonych z powodu stwierdzonej bezskuteczności egzekucji prowadzonej do podatnika lub spraw podatnika, w stosunku do którego umorzono jako bezskuteczne postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego inne zobowiązania,
  - wykonanie przez komórkę wierzycielską obowiązku przeprowadzania w terminie do końca lipca każdego roku analizy zaległości podatkowych osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej przedawniających się na koniec roku następnego, co do których umorzono postępowanie egzekucyjne w trybie art. 59 § 2 u.p.e.a. lub w inny sposób stwierdzono bezskuteczność egzekucji, celem wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich.
- Należy też uwzględnić, że Katalog dobrych praktyk został przekazany do urzędów skarbowych z zaleceniem wdrożenia, w którym obowiązują procedury postępowań komórek wierzycielskich obejmujące tryb postępowania w zakresie orzekania o odpowiedzialności osób trzecich.

Badanie próby wytypowanej do kontroli odbyło się zgodnie z zaleceniami zawartymi w piśmie Ministerstwa Finansów, Departamentu Organizacji Krajowej Administracji Skarbowej z 20 lutego 2024 r. nr DKS5.0810.2.2023.

Kontrolą objęto sprawy, które w 2023 r. zakończyły się lub pozostawały w toku i dotyczyły również lat wcześniejszych.

W ramach wskazanego obszaru, objęto kontrolą poniższe kwestie:

1) Organizacja pracy komórki realizującej zadania w zakresie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe

W kontrolowanym zakresie w Urzędzie Skarbowym w Koninie obowiązywała:

- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 17/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich,
- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 20/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 22 grudnia 2020 r. dotycząca zadaniowej struktury organizacyjnej (obecnie uchylona ze względu na zmiany organizacyjne w komórce),
- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 4/2022 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji – Katalog dobrych praktyk, dotyczących prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych.

Zgodnie z pkt 5.2 załącznika nr 1 do Wewnętrznej Procedury Postępowania nr 17/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich:

1. Pracownicy komórki SEW na bieżąco monitorują stan zaległości podatkowych, za które w przypadkach i w zakresie przewidzianym w przepisach ustawy możliwe jest orzeczenie solidarnej odpowiedzialności podatkowej podatników i osób trzecich.
2. Dokumentacja z prowadzonego monitoringu przedkładana jest w okresach półrocznych do wglądu Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie nadzorującego pracę Działu Spraw Wierzycielskich.
3. Wszelkie czynności podejmowane przez komórkę SEW oraz współpracujące z nią inne komórki US winny przeciwdziałać zagrożeniu przedawnienia zobowiązań podatkowych podatnika oraz zagwarantować możliwość podjęcia skutecznych działań, zmierzających do realizacji orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich.
4. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego dotyczącego zaległości podatkowych osoby prawnej wyznaczeni do prowadzenia danej sprawy pracownicy komórki SEW niezwłocznie wykonują następujące działania:
  - a) kompletują materiał dowodowy niezbędny do wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osoby trzeciej,
  - b) ustalają krąg osób trzecich, adresy zamieszkania lub pobytu osób trzecich,
  - c) badają spełnienie przesłanek pozytywnych i negatywnych, o których mowa w ustawie,
  - d) badają właściwość rzeczową i miejscową,
  - e) badają, czy wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich ma uzasadnienie ekonomiczne.
5. Pracownicy komórki SEW współpracują z innymi komórkami Urzędu, celem bieżącej i sprawnej identyfikacji momentu, w którym winny zostać podjęte działania, zmierzające do wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatników innych niż osoby prawne. Działania winny być podjęte, w szczególności gdy:
  - a) nastąpiła kumulacja zaległości podatnika, związana z uchylaniem się od wykonywania obowiązków publicznoprawnych o charakterze pieniężnym,
  - b) pozyskano informacje o czynnościach podejmowanych przez osoby trzecie, które mogą zmierzać do wyzbywania się majątku,
  - c) pogłębia się zła sytuacja ekonomiczna podatnika.

6. Pracownik komórki SEW odpowiedzialny za dokonanie analizy zebranego materiału, o którym mowa wyżej sporządza dla kierownika komórki SEW informację, w której:

- a) wskazuje na zasadność wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich,
- b) informuje o powodach braku możliwości wszczęcia postępowania podatkowego w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich,
- c) proponuje odstąpienie od wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich wskazując przyczyny odstąpienia.

7. Kierownik komórki SEW bez zbędnej zwłoki podejmuje decyzję o dalszym sposobie postępowania w sprawie, po uzyskaniu akceptacji Naczelnika US, tj.:

- a) poleca wszcząć postępowanie w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich,
- b) akceptuje informację o braku możliwości wszczęcia postępowania podatkowego w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich,
- c) akceptuje propozycję odstąpienia od wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich.

8. Pracownik komórki SEW, któremu przypisano do załatwienia sprawę przeprowadza postępowanie w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich zgodnie z przepisami ustawy.

9. Pracownik prowadzący postępowanie w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich niezwłocznie informuje komórkę SEE o majątku osoby prawnej wskazanym przez osobę trzecią w toku postępowania, celem podjęcia stosownych działań egzekucyjnych.

Organizacja pracy komórki przedstawia się następująco:

Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego dotyczącego zaległości podatkowych podmiotów innych niż osoby fizyczne, pracownik SEW:

- odnotowuje w ewidencji umorzeń postępowań egzekucyjnych takie zdarzenie,
- przygotowuje wstępny wniosek o przeniesienie odpowiedzialności na osobę trzecią,
- pracownik wyznaczony do prowadzenia postępowań w zakresie orzeczenia odpowiedzialności wykonuje następujące czynności:
  - kompletuje materiał dowodowy niezbędny do wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osoby trzeciej,
  - ustala krąg osób trzecich, adresy zamieszkania lub pobytu osób trzecich, bada właściwość rzeczową i miejscową, bada spełnienie przesłanek pozytywnych i negatywnych, o których mowa w ustawie Ordynacja podatkowa,
  - bada czy wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich ma uzasadnienie ekonomiczne,
  - przedstawia kierownikowi ustalenia i propozycje dalszych działań, a po akceptacji kierownika przygotowuje postanowienie o wszczęciu postępowania lub odstąpieniu, które kierowane są do z- cy naczelnika / naczelnika,
  - po akceptacji z-cy naczelnika / naczelnika przeprowadza postępowanie w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.

Monitorowanie terminów do wydania decyzji o odpowiedzialności osób trzecich następuje podczas analizy ewidencji umorzeń postępowań egzekucyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Doroty Baranowskiej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z 10 maja 2024 r.:

- w przypadku zaległości u podatników, u których jest możliwe orzeczenie o solidarnej odpowiedzialności osób trzecich w pierwszej kolejności pracownicy skupiają się na podatnikach, wobec których umorzono postępowanie egzekucyjne. W tym przypadku analizowane są wszystkie sprawy,
- przyjęto kryterium opłacalności prowadzonego postępowania na kwotę 1.000,00 zł, jednak nie jest to sztywne kryterium, każda sprawa analizowana jest indywidualnie,
- co do zasady prowadzona jest wstępna analiza pod kątem przedawnienia zaległości, jednak kluczowy jest termin wynikający z art. 118 § 1 O.p.,
- w przypadku zaległości, w których uznano brak możliwości orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich brano pod uwagę upływ terminu wynikającego z art. 118 § 1 O.p., wypełnienie przez członków zarządu przesłanek art. 116 O.p., ekonomikę postępowania, ustalenia świadczące o braku majątku osób trzecich (umorzone postępowania egzekucyjne za inne zaległości osób trzecich),
- komórka wierzycielska, co do zasady nie analizuje zobowiązań podatkowych pod kątem przedawnienia, dla których prowadzone jest postępowanie egzekucyjne.

W „Katalogu dobrych praktyk, dotyczącym prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych” wskazano między innymi, że komórka wierzycielska zobowiązana jest do bieżącej weryfikacji stanu zaległości podatników, celem wszczęcia postępowania w zakresie odpowiedzialności osób trzecich w terminie umożliwiającym wydanie decyzji przed upływem terminu, o którym mowa w art. 118 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zatem jak wynika z tego zapisu komórka wierzycielska ma obowiązek monitorować zaległości w taki sposób, aby była możliwość wydania decyzji o odpowiedzialności osób trzecich przed upływem terminu, o którym mowa wyżej. Wynika z tego również, że w obszarze zainteresowania wierzyciela winny znaleźć się zobowiązania dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym, co do których działania egzekucyjne nie przynoszą spodziewanych efektów. Czynności monitorowania i analizowania zaległości - celem wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich nie mogą ograniczać się tylko do zaległości, w stosunku do których umorzono postępowanie egzekucyjne w trybie art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Kluczowe znaczenie, przy dochowaniu terminu do wydania decyzji w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich, ma podjęcie czynności odpowiednio wcześniej i współpraca komórki wierzycielskiej z komórką egzekucyjną.

Należy mieć na uwadze fakt, że są to postępowania czasochłonne, wymagające zaangażowania, wnikliwości i ze względu na konieczność ustalenie kręgu osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości, może być trudny do przewidzenia czas jego trwania – w szczególności w przypadku kilku osób odpowiedzialnych za zaległości. Działania wierzyciela w sprawie wszczęcia postępowania orzekającego odpowiedzialność osób trzecich za zaległości podatkowe powinny rozpocząć się jeszcze przed umorzeniem postępowania, nie powinny ograniczać się tylko do biernego oczekiwania na umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Warunkiem niezbędnym do wszczęcia postępowania w sprawach o przeniesienie odpowiedzialności jest kwestia bezskuteczności egzekucji o którym mowa w art. 115 i 116 Ordynacji podatkowej. Należy podkreślić, że nie musi być ono wyłącznie związane z umorzeniem postępowania egzekucyjnego. Bezskuteczność egzekucji jest stanem, w którym zaspokojenie zaległości nie jest możliwe. Stwierdzenie takiej okoliczności można dokonać na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu. O bezskuteczności egzekucji mówimy, gdy:

- w toku postępowania egzekucyjnego nie uzyskano żadnych kwot,

- w toku postępowania uzyskano tylko część kwot objętych tytułem wykonawczym (częściowa bezskuteczność),
- egzekucja została zakończona postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność,
- egzekucja nie została zakończona, ale w efekcie analizy zastosowanych środków egzekucyjnych i podjętych czynności egzekucyjnych można stwierdzić, że egzekucja jest w całości lub w części bezskuteczna,
- bezskuteczność egzekucji dotyczy innych zaległości niż te, za które przenoszona jest odpowiedzialność, również dochodzonych przez sądowe organy egzekucyjne.

Na etapie prowadzenia postępowania podatkowego w sprawie odpowiedzialności osoby trzeciej organ podatkowy winien mieć na względzie nie tylko termin przedawnienia prawa do wydania decyzji wynikający z art. 118 § 1 O.p., ale i termin przedawnienia zobowiązania ciążącego na podmiocie głównym. W przypadku braku dobrowolnej wpłaty, także czas na przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego.

Bieżące monitorowanie i weryfikacja zaległości winny również dotyczyć czynności poprzedzających wszczęcie procedury orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich obejmujących między innymi nadzór nad przebiegiem egzekucji w przypadku bezskuteczności czynności egzekucyjnych podejmowanych wobec podatnika.

Należy zauważyć, że przyjęte rozwiązania nie zapewniają pełnej realizacji zadań określonych w „Katalogu dobrych praktyk, dotyczącym prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych”.

2) Liczba i kwota zaległości podatkowych – statystyka

Zaległości podatkowe, wobec których przeprowadzono postępowanie w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej: postępowania zakończone, postępowania w toku.

Okres	Postępowanie zakończone						Kwoty zapłacone, wyegzekwowane (w zł)	Postępowanie w toku		
	Decyzją o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej			Decyzją o umorzeniu postępowania				liczba		kwota (w zł)
	liczba ¹		kwota (w zł)	Liczba ¹		kwota (w zł)		postępowań systemowych	postępowań ³	
	decyzji systemowych	decyzji ²		decyzji systemowych	decyzji ²					
2022	360	29	1.900.037,83	0	0	0	163.784,34	0	0	0
2023	374	23	1.253.787,11	22	6	119.604,67	7.955,39	1	1	137.833,00

Kwoty zapłacone, wyegzekwowane: stan na kwiecień 2024 r.

¹ decyzje wydane w danym okresie sprawozdawczym

² faktycznie wydanych

³ faktycznie w toku

3) Niewszczytnanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich

Kontrolą objęto 20 spraw u podatników z największymi zaległościami wyselekcjonowanych na podstawie raportów (brak wszczęcia postępowania do 2023 r., egzekucja zakończona, zakończone istnieniem).

Doboru próby do kontroli dokonano poprzez selekcję w raportach:

- w kolumnie KOD_US – 3011,
- w kolumnie POST_O3 – NIE,
- w kolumnie PODATEK – PIT, CIT, VAT,
- w kolumnie FORMULARZ – ZOBNT2, ZOBNT3, KOS-PP,
- usunięto podatników, u których wszczęto postępowanie (raporty SZD).

Następnie posortowano wg NIP i zsumowano zaległości każdego podatnika, u podatników z największymi zaległościami wybrano po jednej sprawie z największą kwotą zaległości.

Raport 30_brak_wszcz_post_do_2023

Do kontroli wytypowano sprawy u podatników (NIP) z największą sumą zaległości:

(...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...).

Raport 30_egzekucja_umorzona

Do kontroli wytypowano wszystkie sprawy.

Raport 30_zak. Istnienie

Do kontroli wytypowano sprawy podatników (NIP):

(...), (...).

Analiza złożonych wyjaśnień i spraw wykazała:

– w 9 sprawach (NIP (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)) wystąpiły obiektywne przesłanki, które uniemożliwiały lub nie uzasadniały wszczęcia takiego postępowania.

NIP (...) – zbyt krótki okres na wydanie decyzji – decyzje NWUCS w Poznaniu zostały wydane: 24 lipca 2023 r. – przypis na karcie kontowej 22 września 2023 r. oraz 13 listopada 2023 r. – przypis na karcie kontowej 29 grudnia 2023 r. – kwota zaległości: 3.644.633,00 zł (VAT za 12/2017 i 1-11/2018),

NIP (...) – skuteczne postępowanie egzekucyjne w toku – kwota zaległości: 200.904,67 zł (CIT za 12/2017 i 7-10/2018, VAT za 5-11/2018),

NIP (...) – postępowanie upadłościowe - kwota zaległości: 122.431,00 zł (VAT za 9-11/2018),

NIP (...) – postępowanie egzekucyjne w toku, zaległości wpisane na hipotekę przymusową - kwota zaległości: 45.992,00 zł (PIT za 2/2018, VAT za 12/2014),

NIP (...) – odstąpiono od wszczęcia postępowania - brak uzasadnienia ekonomicznego, analizy wykazały, że poprzednie postępowania dotyczące przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie były nieefektywne - kwota zaległości: 15.989,00 zł (VAT za I, II, III kw./2018),

NIP (...) – postępowanie egzekucyjne w toku, ostatnia czynność to ogłoszenie licytacji - kwota zaległości: 11.819,00 zł (VAT za 5/2018),

NIP (...) – zarząd jednoosobowy – prezes zmarł 11 grudnia 2022 r. - kwota zaległości: 49.233,40 zł (CIT za 12/2021 i VAT za 12/2021 i 1-4/2022),

NIP (...) – postępowanie egzekucyjne umorzono 22 grudnia 2023 r. – wniosek z 19 kwietnia 2024 r. o przeniesienie odpowiedzialności - kwota zaległości: 178.040,40 zł (CIT, PIT, VAT za 7-8/2019, 10-12/2019, 1-10/2020 i 12/2020),

NIP (...) – postępowanie egzekucyjne umorzono 6 lutego 2024 r. – wniosek z 26 kwietnia 2024 r. o przeniesienie odpowiedzialności - kwota zaległości: 23.649,95 zł (VAT za 12/2018, 1-3, 6-12/2019, 1-5/2020).

– w 4 sprawach (NIP (...), (...), (...), (...)) brak monitorowania efektywności prowadzonego postępowania egzekucyjnego, skutkiem czego doprowadzono do braku możliwości wydania decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej. Nie monitorowano wyników pracy organu egzekucyjnego pod kątem możliwości udokumentowania bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

NIP (...) - kwota zaległości: 263.992,67 zł (PIT za 3-10/2018, VAT 2-11/2018),

NIP (...) - kwota zaległości: 69.887,00 zł (PIT za 12/2017, 1-11/2018),

NIP (...) - kwota zaległości: 61.906,60 zł (CIT za 12/2017, 1-10/2018, PIT za 1-11/2018, VAT za 3-8/2018),

NIP (...) - kwota zaległości: 8.073,00 zł (PIT za 12/2017, 8-11/2018, VAT za 1/2018).

Działania Urzędu powinny pozwolić na wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe jeszcze przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego, nie powinny ograniczać się tylko do biernego oczekiwania na umorzenie postępowania. W przypadku analizy zaległości podatkowych, w których nie umorzono postępowania egzekucyjnego, a istnieje możliwość orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe pożądane byłoby np. otrzymanie od komórki egzekucyjnej informacji zawierającej szczegółowy opis przeprowadzonych czynności i zastosowanych środków oraz wskazanie czy prowadzone postępowanie egzekucyjne jest częściowo lub całkowicie bezskuteczne.

Stwierdzenie bezskuteczności egzekucji ustala się na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu z uwzględnieniem wytycznych wynikających z Uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 grudnia 2008 r. sygn. akt II FPS 6/08.

Brak odpowiedniej współpracy może znacznie ograniczyć możliwość skutecznego wszczęcia i prowadzenia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe. Należy zauważyć, że zgodnie z pkt. 5.2 załącznika nr 1 do Wewnętrznej Procedury Postępowania nr 17/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich, pracownicy komórki SEW na bieżąco monitorują stan zaległości podatkowych, za które w przypadkach i w zakresie przewidzianym w przepisach ustawy możliwe jest orzeczenie solidarnej odpowiedzialności podatkowej podatników i osób trzecich,

– w 6 sprawach (NIP (...), (...), (...), (...), (...), (...)) stwierdzono długi okres prowadzenia analizy (od 107 dni do 315 dni) – w ww. sprawach na dzień kontroli nie wszczęto postępowania. Termin na wydanie decyzji w tych sprawach mija odpowiednio w 2026 r., 2025 r., 2025 r., 2025 r., 2026 r., 2026 r.

NIP (...) - kwota zaległości: 862.460,00 zł (CIT za 12/2020),

NIP (...) - kwota zaległości: 104.023,80 zł (PIT i VAT za 12/2019, 2-12/2020 i 1-11/2021),

NIP (...) - kwota zaległości: 102.665,00 zł (VAT za 3-6/2019, 9/2019, 11-12/2019 i 1-2/2020),

NIP (...) - kwota zaległości: 64.165,60 zł (PIT i VAT za 3-12/2019 i 1-3/2020),

NIP (...) - kwota zaległości: 411.026,50 zł (CIT-8, VAT-7 za 12/2021 i 2022 r.),

NIP (...) - kwota zaległości: 18.043,62 zł (VAT za 2-5, 8, 12/2020).

Zgodnie z wyjaśnieniami z 23 maja 2024 r. oraz 28 maja 2024 r. wpływ na okres prowadzenia analizy miał ogłoszony w kraju stan zagrożenia epidemicznego, (a wcześniej stan pandemii) z powodu COVID-19, trwający do 1 lipca 2023 roku. Urząd przestał przyjmować klientów, a pracownicy świadczyli pracę w sposób hybrydowy zdalno-rotacyjny, co przełożyło się na tempo załatwianych spraw. Priorytetowo realizowano wnioski w zakresie zaległości w stosunku do których mogłoby zaistnieć ryzyko

przedawnienia odpowiedzialności (art. 118 § 1 O.p.). Nadal w komórce istnieje problem kadrowy. Na dzień kontroli jedna osoba spośród trzech z działu SEW realizujących bezpośrednio zadania z zakresu orzekania o odpowiedzialności jest długotrwale nieobecna. Ponadto w 2024 r. nastąpił dalszy przyrost spraw z zakresu upadłości podmiotów gospodarczych i osób fizycznych. Wg stanu na 17 maja 2024 r. odnotowano 82 sprawy (2022 rok – 47 spraw, 2023 rok – 108).

Sprawy z zakresu m.in. przeniesienia odpowiedzialności są obecnie analizowane przez osoby, które do tej pory nie prowadziły takich postępowań (osoby zajmujące się ulgami w spłacie). Najprawdopodobniej w drugiej połowie roku, osoby które do tej pory prowadziły postępowania z zakresu ulg w spłacie będą prowadziły sprawy z zakresu odpowiedzialności osób trzecich. Termin jest podyktowany prawdopodobną normalizacją wpływu spraw z zakresu ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Obecnie wprowadzane są zmiany organizacji pracy w komórce SEW.

Należy zauważyć, że długi okres prowadzenia analizy spowodował, że nie będzie możliwości wszczęcia postępowania lub może prowadzić do braku możliwości ściągnięcia zobowiązań.

W toku kontroli nie uwzględniono wyjaśnienia dotyczącego wpływu COVID-19 na pracę urzędu w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie w 2023 r. i 2024 r.

Mając powyższe na uwadze należy zaznaczyć, że wyżej wymienione okoliczności mogły destrukcyjnie wpłynąć na płynność pracy i sprawność wykonywanych zadań, ale wpływ ten nastąpił tylko w określonym czasie. W związku z tym nie można przyjąć, że miały one znaczny wpływ na kwestie terminowości podejmowania postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie w 2023 r.,

- w 1 sprawie (NIP (...)) długi okres od daty umorzenia postępowania egzekucyjnego do dnia analizy (ponad 180 dni) – odstąpiono od wydania decyzji z uwagi na brak uzasadnienia ekonomicznego. Analiza sytuacji majątkowej osoby trzeciej: ogłoszona w 2022 r. upadłość osoby fizycznej. Ponadto posiada zaległości wynikające z przeniesienia odpowiedzialności z innych spółek,
- obszar wyboru przypadków kwalifikujących się do wszczęcia procedury orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich ograniczał się do spraw, w których umorzono postępowanie egzekucyjne oraz wniosków z innego urzędu (nie współpracowano z komórką egzekucji w zakresie monitorowania zaległości podatkowych oraz nie śledzono przebiegu egzekucji pod kątem bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego),
- we wszystkich przedstawionych sprawach, analiza prowadzona przez pracownika została zaakceptowana przez Kierownika i przekazana do akceptacji Naczelnikowi lub Zastępcy Naczelnika.

4) Terminowość wszczynania postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich

Kontrolą objęto 10 spraw wytypowanych do kontroli na podstawie próby spraw z punktu 5 i 6.

L.p.	NIP podmiotu głównego	NIP, PESEL osoby trzeciej	Data, od której winno być wszczęte postępowanie	Data wszczęcia postępowania	Liczba dni od daty, od której winno być wszczęte postępowanie do dnia wszczęcia postępowania
1	(...)	(...)	8.12.2021 UE	2.02.2023	421
2	(...)	(...)	22.06.2022 UE	3.03.2023	254
3	(...)	(...)	29.05.2023 UE	16.08.2023	79
4	(...)	(...)	30.06.2020 LD	13.02.2023	958
5	(...)	(...)	2.03.2022 UE	7.03.2023	370
6	(...)	(...)	23.03.2023 UE	22.07.2023	121
7	(...)	(...)	8.12.2021 UE	5.04.2023	483

8	(...)	(...)	28.03.2022 LD	7.04.2023	375
9	(...)	(...)	7.09.2023 UE	8.11.2023	62
10	(...)	(...)	8.12.2021 UE	16.02.2023	435

Wszystkie ww. postępowania zostały zakończone.

Zweryfikowano terminowość wszczynania postępowań poprzez ustalenie daty, od której winno być wszczęte postępowanie oraz terminu jego wszczęcia.

Na potrzeby kontroli przyjęto założenie, że wszczęcie postępowania winno nastąpić nie później niż w terminie do 6 miesięcy, licząc od daty do której winno być wszczęte postępowanie – data zakończenia istnienia podmiotu, data umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 §2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub data stwierdzenia w inny sposób bezskuteczności egzekucji.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono przekroczenie tego terminu w 7 sprawach.

Zgodnie z wyjaśnieniami z 24 maja 2024 r. p. Doroty Baranowskiej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie na wskazany powyżej upływ czasu do wszczęcia postępowania podatkowego, wpływ miał ogłoszony w kraju stan zagrożenia epidemicznego, (a wcześniej stan pandemii) z powodu COVID-19 trwający do 1 lipca 2023 roku. Urząd przestał przyjmować klientów, a pracownicy świadczyli pracę w sposób hybrydowy zdalno-rotacyjny, co przełożyło się na tempo załatwianych spraw.

W tym czasie, z uwagi na rozwiązania antykryzysowe, nastąpił lawinowy wzrost liczby rozpatrywanych wniosków ulgowych (2019 rok – 260, 2020 rok – 510, 2021 rok – 353, 2022 rok – 253, 2023 rok – 298 wniosków), a w interesie Państwa celem przeciwdziałania pogłębianiu się kryzysu związanego z epidemią należało je rozpatrzyć w pierwszej kolejności. Wówczas wszyscy pracownicy działu SEW realizowali przede wszystkim te zadania, kosztem postępowań z zakresu przenoszenia odpowiedzialności na osoby trzecie. Następstwem tego było „przesunięcie” w czasie też innych zadań, które nie były priorytetowe w danym momencie, ale pilniejsze od postępowań w sprawie przeniesienia odpowiedzialności. Na te obiektywne czynniki nałożył się problem kadrowy. Dwóch pracowników spośród czterech działu SEW realizujących bezpośrednio zadania z obszaru przeniesienia odpowiedzialności było długotrwale nieobecnych w latach 2020-2023.

Pracownicy SEW wykonywali też czasowo priorytetowe zadania z zakresu działania innych komórek organizacyjnych urzędu, np. akcja PIT (wsparcie dla komórki SER i SOB), udzielanie odpowiedzi na zapytania komorników sądowych, ZUS (wsparcie dla komórki SOB).

Ponadto obowiązywali byli, z zachowaniem ustawowych terminów, obsługiwać wpływające lawinowo sprawy z zakresu upadłości podmiotów gospodarczych i osób fizycznych (2022 rok – 47 spraw, 2023 rok – 108).

W toku kontroli nie uwzględniono złożonych wyjaśnień w zakresie terminowości wszczynania postępowań. Przedstawione w wyjaśnieniach liczby dotyczące rozpatrywanych wniosków wskazują, że tylko w 2020 r. i częściowo w 2021 r. nastąpił znaczny wzrost rozpatrywanych spraw.

Brak bieżącego wszczynania postępowań znacznie ogranicza możliwość skutecznego ściągnięcia zobowiązania podatkowego od osoby trzeciej.

Pomimo, że działania Urzędu ograniczały się tylko do podejmowania czynności w sprawach, w których stwierdzono bezskuteczność egzekucji to na podstawie analizowanych spraw stwierdzono, że w 70% spraw termin od którego winno być wszczęte postępowanie wynosił średnio 470 dni przy skrajnych 254 i 958.

5) Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich niezakończone na 31 grudnia 2023 r.

Na podstawie zapisów w tabeli wypełnionej przez Urząd ustalono, że na 31 grudnia 2023 r. nie zakończono jednego postępowania.

Niezakończone postępowanie związane było z wydaniem decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu uchylającej decyzję Urzędu i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Podmiot główny NIP (...) – osoba trzecia NIP (...)

Decyzja nr (...) z 12 maja 2023 r. – dor. 25 maja 2023 r.

Zaległość: VAT-7 za 5/2020 - 137.833,00 zł (wraz z odsetkami)

Odwołanie z 7 czerwca 2023 r. - wpływ do US w 9 czerwca 2023 r.

Decyzja DIAS w Poznaniu z 30 października 2023 r., nr (...) uchylająca decyzję Urzędu i przekazująca sprawę do ponownego rozpatrzenia – dor. 16 listopada 2023 r.

3 stycznia 2024 r. zwrócono akta sprawy.

Informacja z 29 stycznia 2024 r. w sprawie ponownego prowadzenia postępowania.

16 lutego 2024 r. wpływ nowego pełnomocnictwa.

27 lutego 2024 r. postanowienie o włączeniu materiału dowodowego oraz postanowienie o zmianie terminu załatwienia sprawy.

6 marca 2024 r. wykazy przedłożonych dokumentów źródłowych, tj. faktur kosztowych.

11 marca 2024 r. wpływ zestawienia faktur wraz z fakturami.

15 marca 2024 r. zawiadomienie z art. 200 O.p.

19 marca 2024 r. pełnomocnik Strony zapoznał się z aktami sprawy.

19 marca 2024 r. wniosek pełnomocnika o sporządzenie i wydanie kopii akt postępowania.

25 marca 2024 r. przesłanie skanów na wniosek Strony.

25 marca 2024 r. pismo Strony.

28 marca 2024 r. postanowienie o zmianie terminu załatwienia sprawy.

25 kwietnia 2024 r. postanowienie o włączeniu materiału dowodowego.

8 maja 2024 r. informacja pełnomocnika o zwolnieniu lekarskim i czasowym utrudnieniu udziału w postępowaniu.

6) Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich zakończone w 2023 r.

Kontrolą objęto 10 spraw wytypowanych w oparciu o przedstawione raporty z SZD sprawy JRWA 4120, 4121, 4123. Raporty zawierały sprawy, które zostały założone od 2022 r. i zakończone do dnia kontroli (12 kwietnia 2024 r.).

1. (...) – NIP (...),

2. (...) – NIP (...),

3. (...) – NIP (...),

4. (...) – NIP (...),

5. (...) – NIP (...),

6. (...) – NIP (...),

7. (...) – NIP (...),

8. (...) – NIP (...),

9. (...) – NIP (...),

10. (...) – NIP (...).

W każdym skontrolowanym przypadku zasadne było wszczęcie i prowadzenie postępowania o odpowiedzialności osób trzecich. Względy ekonomiczne ustalono na podstawie raportu z Egapoltax – Stan zaległości zobowiązanego na dzień umorzenia postępowania egzekucyjnego (dot. podmiotu głównego). W 9 sprawach łączna kwota zaległości przekroczyła 18.000 zł. W jednej sprawie łączna zaległość wynosiła 1.912,00 zł i została zapłacona.

Średnia liczba dni prowadzonych postępowań licząc od dnia doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania do dnia wydania decyzji wynosi 48 przy skrajnych 14 i 147.

W 8 sprawach wystawiono tytuły wykonawcze, i uzyskano łącznie 4.696,85 zł u 5 podatników, przy czym w 1 sprawie zobowiązanie zapłacono w całości.

W sprawach z poz. 1 i 10 postępowanie egzekucyjne prowadzi inny US (odpowiedzialność za zaległości ww. spółek zostały przeniesione na tę samą osobę trzecią). Organ egzekucyjny:

- zawiadomieniem z 11 sierpnia 2023 r. przekazał egzekucję z zajętego składnika majątkowego w postaci świadczeń z ubezpieczenia społecznego sądowemu organowi egzekucyjnemu – Komornikowi Sądowemu (zbieg egzekucji administracyjnej z sądową do świadczenia z ubezpieczenia społecznego – dot. sprawy z poz. 1 i 10),
- zawiadomieniem z 5 kwietnia 2024 r. przekazał egzekucję z zajętego składnika majątkowego w postaci świadczeń z ubezpieczenia społecznego sądowemu organowi egzekucyjnemu – Komornikowi Sądowemu (zbieg egzekucji administracyjnej z sądową – dot. sprawy z poz. 1 i 10).

W sprawie z poz. 3 zamknięto wystawione tytuły wykonawcze na osobę trzecią. Zgodnie z wyjaśnieniem z 24 maja 2024 r. p. Doroty Baranowskiej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie organ egzekucyjny na podstawie adnotacji nr (...) - z 13 grudnia 2023 r. oraz nr (...) z 18 grudnia 2023 r. – umorzył postępowanie egzekucyjne przed wszczęciem egzekucji administracyjnej na podstawie art. 59 § 5a w związku z art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U z 2023 r., poz. 2505). Wcześniej prowadzone postępowanie egzekucyjne było bezskuteczne.

W 1 sprawie – poz. 8 nie wystawiono upomnienia ani tytułu wykonawczego. Zgodnie z wyjaśnieniem z 24 maja 2024 r. p. Doroty Baranowskiej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie – 26 kwietnia 2023 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Koninie wydał decyzję o odpowiedzialności osoby trzeciej nr (...). Postanowieniem z 16 maja 2023 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu XI Wydział Gospodarczy sygn. akt (...) ogłosił upadłość osoby trzeciej. 14 czerwca 2023 r. należności wynikające z ww. decyzji objęte zostały zgłoszeniem wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

Na podstawie skontrolowanego materiału ustalono, że w trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób trzecich uzyskano łącznie 4.696,85 zł co stanowi 0,44% zaległości (1.064.482,85 zł – kwota z decyzji wydanych na ww. osoby trzecie).

Niska skuteczność ścigalności zobowiązań wynika ze sposobu organizacji pracy w komórce, ograniczającej się tylko do analizowania spraw, w których umorzono postępowanie egzekucyjne.

W „Katalogu dobrych praktyk, dotyczącym prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych” wskazano między innymi, że komórka wierzycielska zobowiązana jest do bieżącej weryfikacji stanu zaległości podatników, celem wszczęcia postępowania w zakresie odpowiedzialności osób trzecich w terminie umożliwiającym wydanie decyzji przed upływem terminu, o którym mowa w art. 118 ustawy – Ordynacja podatkowa. Komórka wierzycielska ma obowiązek monitorować:

- zaległości w taki sposób, aby była możliwość wydania decyzji o odpowiedzialności osób trzecich przed upływem terminu, o którym mowa wyżej,

– zobowiązania dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym, co do których działania egzekucyjne nie przynoszą spodziewanych efektów.

Czynności monitorowania i analizowania zaległości - celem wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich nie mogą ograniczać się tylko do zaległości, w stosunku do których umorzono postępowanie egzekucyjne w trybie art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Kluczowe znaczenie, przy dochowaniu terminu do wydania decyzji w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich, ma podjęcie czynności odpowiednio wcześniej i współpraca komórki wierzycielskiej z komórką egzekucyjną.

7) Umarzanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich

Na podstawie zapisów w tabeli wypełnionej przez Urząd ustalono, że w 2023 r. wydano 6 decyzji umarzających postępowanie.

Kontrolą objęto wszystkie sprawy:

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

We wszystkich skontrolowanych decyzjach przyczyną umorzenia postępowania była rezygnacja członka zarządu. W kontrolowanych wyżej sprawach członkowie zarządu przedstawili do wglądu poświadczony odpisy oświadczeń o rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu przed upływem terminu, w którym powstało zobowiązanie podmiotu głównego będące przedmiotem prowadzonego postępowania o przeniesienie odpowiedzialności na osoby trzecie.

8) Kontrole funkcjonalne

W obszarze objętym kontrolą w 2023 r. nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej.

Tematyka kontroli nie została ujęta w priorytetach Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2023 r.

W Dziale Spraw Wierzycielskich w 2023 r. przeprowadzono następujące kontrole funkcjonalne:

- terminowość obejmowania zaległości wymagalnych upomnieniami i tytułami wykonawczymi (3 kontrole),
- zasadność odstępowania od ścigania lub odstępowania od złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego (2 kontrole),
- weryfikacja poprawności klasyfikacji prawnej czynów zabronionych; poprawność prowadzenia postępowań mandatowych oraz przekazywania wniosków o wszczęcie postępowania KKS,
- prawidłowość działań podejmowanych w celu poszukiwania majątku po umorzeniu postępowania egzekucyjnego (3 kontrole),
- zasadność posiadania przez pracowników określonych uprawnień do systemów informatycznych oraz kierowanie wniosków o cofanie uprawnień (2 kontrole),
- stosowanie instytucji zabezpieczenia w trybie art. 33 O.p. – zasadność decyzji o zabezpieczeniu lub zasadność odstąpienia od zabezpieczenia,

- bieżące i terminowe, zgodne z Regulaminem pracy, wykorzystywanie czasu pracy przez pracowników, w tym odpracowywanie wyjść prywatnych, polecenie i odbiór nadgodzin oraz udzielanie i wykorzystywanie urlopów wypoczynkowych,
- zasadność istnienia wpisu w Rejestrze Zastawów Skarbowych,
- prawidłowość i terminowość wydawania dokumentów – zaświadczenia,
- prawidłowość ewidencjonowania danych w systemie ZISAR PLUS.

2. Uprawnienia do systemów informatycznych

W zakresie uprawnienia do systemów informatycznych do kontroli wykorzystano:

1. raport 10 z CSU. Raport obejmuje wszystkich pracowników Urzędu Skarbowego w Koninie, którzy mają uprawnienia do systemów Poltax2bPlus oraz PoltaxPlus:

[P2BP] Kierownik komórki wierzycielskiej.

[P2BP] Pracownik komórki wierzycielskiej.

[RS] Kierownik komórki wierzycielskiej SEW.

[RS] Pracownik komórki wierzycielskiej SEW.

Kontrolą objęto wszystkich pracowników urzędu, którzy posiadają uprawnienia do ww. systemu a nie są zatrudnieni w komórce wierzycielskiej.

Na podstawie skontrolowanego materiału nie stwierdzono, żadnych uchybień i nieprawidłowości.

2. raporty z Qasystem'a - Wykaz uprawnień użytkownika w aplikacjach – osób zajmujących się zadaniami związanymi z przeniesieniem odpowiedzialności na osoby trzecie (...), (...), (...), (...), (...).

Na podstawie skontrolowanego materiału ustalono, że ww. pracownicy posiadają uprawnienia do następujących aplikacji:

e puap – 3 pracowników,

eTW – 1 pracownik,

SIP – 1 pracownik,

CSU – 1 pracownik,

CeRO – 3 pracowników,

e-Rezerwacja – 5 pracowników,

EUREKA – 1 pracownik,

K@WA – 5 pracowników,

SSP – 3 pracowników,

ewidencje US – 5 pracowników,

WebTOOL – 1 pracownik,

e-moje-raporty - 1 pracownik,

ZSiN – 1 pracownik,

e-Orus – 2 pracowników,

WRO-SYSTEM – 1 pracownik,

Biblioteka Akt – 1 pracownik,

SeRCe – 1 pracownik,

KARTA2 – 1 pracownik,

RZS – 2 pracowników,

RNP – 1 pracownik,

VIES – 1 pracownik,

BPS – 1 pracownik,

ESKS2 – 2 pracowników,
eSF – 1 pracownik,
EKW – 2 pracowników.

Należy zauważyć, że uprawnienia pracowników wynikające z przedstawionych raportów nie odzwierciedlają rzeczywistych uprawnień nadanych w systemach (np. brak uprawnień do SZD). Przedstawione uprawnienia nie pozwalałyby na wykonywanie w prawidłowy sposób zadań i obowiązków.

3. Weryfikacja aktualności upoważnień i pełnomocnictw w Urzędzie Skarbowym w Koninie

Kontrolą objęto aktualne upoważnienia i pełnomocnictwa jakie posiadają pracownicy kontrolowanej komórki do podejmowania czynności w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie. Sprawdzono prawidłowość wydania i ewidencjonowania tych upoważnień.

Upoważnienie do załatwienia spraw w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie w zakresie podpisywania:

Pracownik I.S – (...)

- upoważnienie z 27 stycznia 2022 r. nr (...) do podpisywania dokumentów pod pieczętą „Z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie” w przedmiocie:

1. decyzji i postanowień w sprawach dotyczących zakresu działania podległych bezpośrednio komórek do kwoty 100.000,00 zł,
2. decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych do kwoty 100.000,00 zł z wyłączeniem przypadków indywidualnie zastrzeżonych do kompetencji Naczelnika Urzędu,
3. zarządzeń zabezpieczenia stosowanych przy zabezpieczaniu należności pieniężnych,
4. zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach oraz innych wydawanych w sprawach prowadzonych przez podległe komórki,
5. upoważnień do kontroli dłużnika zajętej wierzytelności,
6. pism wychodzących w sprawach dotyczących zakresu działania podległych bezpośrednio komórek z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do kompetencji Naczelnika,
7. umarzania kosztów i wydatków egzekucyjnych do wysokości 100.000,00 zł (słownie sto tysięcy złotych),
8. wezwań i zawiadomień w sprawach prowadzonych przez podległe komórki,
9. udzielania odpowiedzi na zapytania organów samorządowych, urzędów, organizacji i innych instytucji,
10. tytułów wykonawczych,
11. informacji PIT-11, wystawionych w związku z oprocentowaniem kwot na rachunku sum depozytowych Urzędu Skarbowego w Koninie,
12. jako organ egzekucyjny upoważniam Panią do podpisywania wszelkich dokumentów (decyzji, postanowień, pism, akceptacji rozstrzygnięć w zakresie sprzedaży z wolnej ręki zajętych ruchomości, rozstrzygnięć, protokołów itp.) wynikających ze stosowania ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

- upoważnienie z 11 stycznia 2023 r. nr (...) do podpisywania dokumentów pod pieczętą „Z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie” w przedmiocie:

1. decyzji i postanowień w sprawach dotyczących zakresu działania podległych bezpośrednio komórek do kwoty 100.000,00 zł,

2. decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych do kwoty 100.000,00 zł z wyłączeniem przypadków indywidualnie zastrzeżonych do kompetencji Naczelnika Urzędu,
3. zarządzeń zabezpieczenia stosowanych przy zabezpieczaniu należności pieniężnych,
4. zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach oraz innych wydawanych w sprawach prowadzonych przez podległe komórki,
5. upoważnień do kontroli dłużnika zajętej wierzytelności,
6. pism wychodzących w sprawach dotyczących zakresu działania podległych bezpośrednio komórek z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do kompetencji Naczelnika,
7. umarzania kosztów i wydatków egzekucyjnych do wysokości 100.000,00 zł (słownie sto tysięcy złotych),
8. wezwań i zawiadomień w sprawach prowadzonych przez podległe komórki,
9. udzielania odpowiedzi na zapytania organów samorządowych, urzędów, organizacji i innych instytucji,
10. tytułów wykonawczych,
11. jako organ egzekucyjny upoważniam Panią do podpisywania wszelkich dokumentów (decyzji, postanowień, pism, akceptacji rozstrzygnięć w zakresie sprzedaży z wolnej ręki zajętych ruchomości, rozstrzygnięć, protokołów itp.) wynikających ze stosowania ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

- upoważnienie z 22 listopada 2023 r. nr (...) do akceptowania/podpisywania odstępień od przekazania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia:

1. przestępstwa skarbowego/przestępstwa z ustawy o rachunkowości do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego/Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu,
2. wykroczenia skarbowego, jeżeli przesłanki do odstąpienia wystąpiły po wdrożeniu postępowania mandatowego.

Kierownik Działu ... – (...)

- upoważnienie z 7 grudnia 2022 r. nr (...), z 10 lutego 2023 r. nr (...) do podpisywania dokumentów pod pieczętą „Z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie” w przedmiocie:

1. decyzji w sprawach umorzenia postępowania prowadzonego przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW) na wniosek strony,
2. wezwań, zawiadomień, zaświadczeń — w sprawach prowadzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
3. upomnień wystawianych po upływie terminów płatności zobowiązań podatkowych,
4. tytułów wykonawczych — w zakresie spraw realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
5. wycofań tytułów wykonawczych — w zakresie spraw realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
6. zawiadomień do organów egzekucyjnych w sprawach aktualizacji stanów zaległości w tytułach wykonawczych, w sprawach realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
7. pism wychodzących w sprawach dotyczących zakresu działania Działu Spraw Wierzycielskich (SEW), z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Naczelnika Urzędu i nadzorującego komórkę Zastępcy Naczelnika,
8. postanowień wydawanych w toku postępowań prowadzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
9. pism kierowanych do komorników sądowych w sprawach z zakresu działania Działu Spraw Wierzycielskich (SEW),

10. zawiadomień o zagrożeniu ujawnieniem w Rejestrze Należności Publicznoprawnych,
11. potwierdzenia za zgodność z oryginałem dokumentów wytworzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW).
- upoważnienie z 15 września 2023 r. nr (...) do podpisywania dokumentów pod pieczętą „Z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie” w przedmiocie:
1. decyzji w sprawach umorzenia postępowania prowadzonego przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW) na wniosek strony,
  2. wezwań, zawiadomień, zaświadczeń — w sprawach prowadzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
  3. upomnień wystawianych po upływie terminów płatności zobowiązań podatkowych,
  4. tytułów wykonawczych — w zakresie spraw realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW), zakresie,
  5. wycofań tytułów wykonawczych — w sprawach realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
  6. zawiadomień do organów egzekucyjnych w sprawach aktualizacji stanów zaległości w tytułach wykonawczych, w sprawach realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
  7. pism wychodzących w sprawach dotyczących zakresu działania Działu Spraw Wierzycielskich (SEW), z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Naczelnika Urzędu i nadzorującego komórkę Zastępcy Naczelnika,
  8. postanowień wydawanych w toku postępowań prowadzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
  9. pism kierowanych do komorników sądowych w sprawach z zakresu działania Działu Spraw Wierzycielskich (SEW),
  10. zawiadomień o zagrożeniu ujawnieniem w Rejestrze Należności Publicznoprawnych,
  11. potwierdzenia za zgodność z oryginałem dokumentów wytworzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),
  12. pism kierowanych do innych organów i instytucji, niezastrzeżonych do wyłącznych kompetencji Naczelnika Urzędu i nadzorującego komórkę Zastępcy Naczelnika Urzędu.
- upoważnienie z 22 listopada 2023 r. nr (...) do akceptowania/podpisywania:
1. wezwań do zapłaty na podstawie art. 16a § 2 kks,
  2. odstąpień od przekazania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia wykroczenia skarbowego, z wyjątkiem odstąpień zastrzeżonych dla Zastępcy Naczelnika.
- upoważnienie z 11 lutego 2021 r. nr (...) do prowadzenia postępowań podatkowych w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie.

Pracownik ... – (...)

- upoważnienie z 7 grudnia 2022 r. nr (...) oraz z 10 lutego 2023 r. nr (...) do podpisywania dokumentów pod pieczętą „Z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie” w przedmiocie:
1. upomnień wystawianych po upływie terminów płatności zobowiązań podatkowych,
  2. tytułów wykonawczych,
  3. wycofań tytułów wykonawczych — w zakresie spraw realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich,
  4. zawiadomień do organów egzekucyjnych w sprawie aktualizacji stanu zaległości w tytułach wykonawczych — w sprawach realizowanych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW),

5. korespondencji z komornikami i innych pism wychodzących w sprawach z zakresu windykacji Działu Spraw Wierzycielskich (SEW), z wyłączeniem spraw zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Naczelnika Urzędu i nadzorującego komórkę Zastępcy Naczelnika,
6. zawiadomień do podatników o zagrożeniu ujawnieniem w Rejestrze Należności Publicznoprawnych,
7. potwierdzania za zgodność z oryginałem dokumentów wytworzonych przez Dział Spraw Wierzycielskich (SEW).

- upoważnienie z 14 września 2021 r. nr (...) do prowadzenia postępowań podatkowych w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie.

Pracownik ... – (...)

- upoważnienie z 11 lutego 2021 r. nr (...) oraz z 28 lutego 2023 r. nr (...) do prowadzenia postępowań podatkowych w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie.

Pracownik ... – (...)

- upoważnienie z 1 lipca 2021 r. nr (...) do prowadzenia postępowań podatkowych w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

4. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

W Urzędzie Skarbowym w Koninie w kontrolowanym okresie nie przeprowadzono kontroli przez zewnętrzne organy kontroli.

5. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Skarbowego w Koninie, znajduje się aktualna informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. W 4 sprawach brak monitorowania efektywności prowadzonego postępowania egzekucyjnego, skutkiem czego doprowadzono do braku możliwości wydania decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej.

Brak monitoringu przebiegu egzekucji pod kątem bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

2. W 6 sprawach stwierdzono długi okres prowadzenia analizy (od 107 dni do 315 dni).

W 1 sprawie stwierdzono długi okres od daty umorzenia postępowania egzekucyjnego do dnia analizy (ponad 180 dni).

3. Brak bieżącego monitorowania i weryfikacji zaległości, brak monitorowania efektywności i skuteczności czynności egzekucyjnych przez wierzyciela, brak współpracy komórki wierzycielskiej z komórką egzekucyjną w tym zakresie, ograniczenie swoich działań i inicjowanie czynności celem wszczęcia postępowania orzekającego odpowiedzialność podatkową osób trzecich od momentu umorzenia postępowania egzekucyjnego.

4. Uprawnienia pracowników wynikające z przedstawionych raportów nie odzwierciedlają rzeczywistych uprawnień nadanych w systemach (np. brak uprawnień do SZD). Przedstawione uprawnienia nie pozwalałyby na wykonywanie w prawidłowy sposób zadań i obowiązków.

Osobami odpowiedzialnymi za powstałe uchybienia są:

- pracownicy Działu Spraw Wierzyielskich,
- kierownik Działu Spraw Wierzyielskich – (...),
- (...) Naczelnik Urzędu Skarbowego w Koninie w ramach nadzoru.

[dowód: akta kontroli poz. 11 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Koninie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Przestrzegać pkt 5.2.1 załącznika nr 1 Wewnętrznej procedury postępowania nr 17/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Koninie z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzyielskich.   2. Podjąć skuteczne działania organizacyjne zapewniające efektywną analizę spraw celem wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich i bezzwłocznego podejmowania analizy po umorzeniu postępowania egzekucyjnego lub w inny sposób stwierdzonej bezskuteczności egzekucji.   3. Monitorować i weryfikować na bieżąco zaległości, monitorować efektywność i skuteczność czynności egzekucyjnych przez wierzyciela, współpracować z komórką egzekucyjną w tym zakresie, nie ograniczać swoich działań tylko do umorzonych postępowań egzekucyjnych, inicjować czynności celem wszczęcia postępowania orzekającego odpowiedzialność podatkową osób trzecich jeszcze przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego, przestrzegać wytycznych zawartych w „Katalogu dobrych praktyk, dotyczącym prowadzonych spraw, mających na celu wyeliminowanie bądź ograniczenie ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych”.   4. Zaktualizować nadane uprawnienia wraz z uprawnieniami zawartymi w systemie Qasystent zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 127/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 września 2018 r. (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 58/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2019 r.) w sprawie wykorzystania systemu Qasystent do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz Procedurze zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych (Załącznik nr 1 do Instrukcji zarządzania systemami informatycznymi).   5. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Maciej Młodzikowski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS - Arkadiusz Radziejewski
2. Z-ca DIAS - Robert Stangret
3. Z-ca DIAS - Dariusz Strugliński
4. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej (IEW)
5. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)